Videot virikkeenä vuorovaikutusopetuksessa

Asta Toivonen,

Clinicum, Kansanterveystieteen osasto

Työryhmä:

Professori Minna Kaila

Kliininen opettaja Helena Karppinen

Kliininen opettaja Salla Koponen

Pedagoginen yliopistonlehtori Eeva Pyörälä

Koordinaattori Asta Toivonen

Virikkeen tavoitteena…

- Videoita käytetään osana vuorovaikutusopintoja:
  - Potilashaastattelun harjoittelujakso L2 (OPAM 3)
  - Tutkimustulosten, diagnoosin ja hoito-ohjeiden kertominen L4 (OPAM 5)
- Visualisoida vastaanoton vuorovaikutusta erilaisissa potilastilanteissa
- Herättää keskustelua lääkäri-potilasvuorovaikutuksesta ja sen rakentumisesta sekä potilastilanteisiin liittyvistä tunteista

Vuorovaikutusopintojen tavoitteet (11), LL -tutkinnon suoritettuaan lääkäri osaa:

toimia hyvin vuorovaikutuksessa ja yhteisymmärryksessä potilaan kanssa.

Ilmaista itseään ymmärrettävästi suullisesti ja kirjallisesti.

keskustella hoitovaihtoehdoista ja päästä yhteisymmärrykseen hoidosta potilaan ja tilanteen mukaan läheisten kanssa.

toimia monikulttuurisissa vuorovaikutustilanteissa.

kartoittaa potilaan motivaation elämäntapamuutoksiin sekä vuorovaikutteisesti tukea potilaan hoitoa, omahoitoa ja sairauksien ennaltaehkäisyä.

vastata potilaan tunnetiloihin ammattimaisesti ja pohtia omia työssä syntyviä tunteitaan rakentavasti.

ammatillisen vuorovaikutuksen haasteellisissa tilanteissa potilaan ja omaisten kanssa.

käsitellä hoitovirheet ja hoidossa tapahtuneet ongelmat potilaan kanssa ja työyhteisössä.

ammatillisen vuorovaikutustaidon työyhteisössä ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

hyvät vuorovaikutustaidot viranomaisiin ja (sosiaalisessa) mediassa.

arvioida ja kehittää omia vuorovaikutustaitojaan

Videoprojekti

- Suunnittelu ja toteutus vuonna 2015
- Käsikirjoitukset:
  - Tulosyy: yskä
  - Vaativa potilas
  - Huonojen uutisten kertominen
- Kuvaukset loka-marraskuussa 2015 / Kandidaattikustannus
- Videoiden viimeistely käynnissä
- Käyttöohjeet?
- Käyttöönotto?

Mitä kannattaa huomioida opetusvideoita suunniteltaessa…

- Käsikirjoitus
  - Potilastapauksen kirjoittamisen malli
  - Tarkka tarina potilaalle, lääkärille ainoastaan esitiedot

- Sopimus
  - Olemassa pohja (Taina Joutsenvirta)
  - Näyttelijäliiton sivut
  - Palkkiosumma?
  - Videon käyttöaika (rajallisuus pääperiaate, esim. 4 v)
  - Ajoissa liikkeelle! Muutama kierros summista ym.

Käsikirjoitusmalli

Potilastapausvideon käsikirjoitusohje (*käännetty soveltuvin osin: Kurtz S, Silverman J & Draper J. 2005. Teaching and Learning Communication Skills in Medicine (2nd Ed.). Abingdon: Radcliff Publishing)*

Otsikko:

Alkutekstit:

- Kirjoittaja, Päiväys / Päivitys
- Kurssi tai opintojen vaihe, johon tapaus liittyy:
- Potilastiedot: nimi, tapauksen kesto, ongelma(t):
- Tapauksen tavoitteet ja keskeiset haasteet, erotusdiagnoosi(t):
- Tutkimushuoneen varustelu:

Ohjeistus näyttelijälle:

- Nykyiset ongelmat:
- Vuorovaikutuksen haasteet:
- Nimi: / Ikä:
- Asetelma, potilaan ongelmien historia
  - Biolääketieteellinen tausta
    Ongelmalista, tapahtuma sarja, oireiden yksityiskohdat, muut oireet
  - Potilaan näkökulma
    Ideat ja ajatukset (mistä oireet voisivat johtua, mitä jo tiedetään), huolet (mistä huolissaan/ peloissaan, käytännön ongelmat), odotukset (mitä toiveita), tunteet (miten potilas kokee kaiken)
  - Aiempi potilas/sairaushistoria
  - Lääkitykset tai vastaavat
  - Sairaudet lähipiirissä/suvussa
  - Tupakointi:
  - Alkoholin käyttö
  - Muut?
  - Sosiaalinen historia, esim.:
    siviilisääty, seksuaalinen suuntautuminen, perhe ja lapset, ammatti, asuminen, sosiaalinen tausta, tukiverkostot
- Miten esittää oireet/ongelmat?
  Kuinka aloittaa vastaanotto, miten vastata kysymyksiin ja lähestymistapoihin
- Mitä ottaa esiin spontaanisti/ kysyttäessä/ non-verbaalisti/ sivuuttaa?
- Yksityiskohtaiset ohjeet potilaalle:
  Pukeutumisesta, mielialasta, maneereista, asenteesta, temperamentista, käytöksestä, miten vastata emotionaalisiin aiheisiin ja kysymyksiin, miten vastata kysymyksiin koskien potilaan pelkoja, huolia, uskomuksia, oireita koskien, fyysiset oireet, joita pitää näytellä (esim. yskä)?

Ohjeistus lääkärille:

Työryhmä kiittää

Kandidaattikustannus:

Galkin Atso & Lönnberg Ivar

Videoiden näyttelijät:

Halinen Minna, Heinäaho Emil, Karppinen Helena, Löppönen Iina, Saarinen Matti, Schüller Nora

Ja muut tukijat:

Joutsenvirta Taina, Merenmies Jussi, Raukola Maarit, Rönkä Anne